

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0224U032729

Державний реєстраційний номер: 0124U004943

Відкрита

Дата реєстрації: 03-12-2024

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Розробка системи моніторингу сибірки

Початок етапу: 08-2024

Закінчення етапу: 11-2024

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Державний науково-контрольний інститут біотехнології і штамів мікроорганізмів

Код ЄДРПОУ/ІПН: 19024865

Підпорядкованість: Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів

Адреса: вул. Донецька, буд. 30, м. Київ, 03151, Україна

Телефон: 380442457608

Телефон: 380442457684

E-mail: admin@biocontrol.com.ua

WWW: <https://www.biocontrol.com.ua/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Державний науково-контрольний інститут біотехнології і штамів мікроорганізмів

Код ЄДРПОУ/ІПН: 19024865

Адреса: вул. Донецька, буд. 30, м. Київ, 03151, Україна

Підпорядкованість: Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів

Телефон: 380442457608

Телефон: 380442457684

E-mail: admin@biocontrol.com.ua

WWW: <https://www.biocontrol.com.ua/>

Назва організації: Національний фонд досліджень України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 42734019

Адреса: вул. Бориса Грінченка, 1, м. Київ, 01001, Україна

Підпорядкованість: Кабінет Міністрів України

Телефон: 380442981622

Телефон: 380442981622

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 2201030

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 1037.000 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Розробка системи моніторингу, молекулярно-генетичного контролю *Bacillus Anthracis* та нових підходів до санації ґрунту й об'єктів навколишнього середовища

Назва роботи (англ)

Development of a system of monitoring, molecular-genetic control of *Bacillus Anthracis* and new approaches to the sanitation of soil and environmental objects

Реферат (укр)

Проаналізовано доступні дані річних звітів щодо сибірки Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба України) та Державного науково-дослідного інституту з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи (ДНДІЛДВСЕ). Опрацьовано літературні джерела, які свідчать, що в Україні з 1994 до сьогодні спостерігається стабільна тенденція до зниження кількості спалахів сибірки. Проте військові дії матимуть негативний вплив на збереження цієї стабільності у майбутньому. На території нашої країни знаходиться 4630 сибіркових худобомогильників. 80 з них знаходяться безпосередньо у зоні бойових дій у Донецькій області, 108 - у Запорізькій, 275 - у Луганській, 251 - у Сумській, 338 - у Харківській, 161 - у Херсонській, 336 - у Черніговській, 193 - у Миколаївській. Моніторингові дослідження вказують на високий коефіцієнт розповсюдженості стаціонарно неблагополучних пунктів з сибірки в усіх регіонах, де були або йдуть бойові зіткнення. Проведено контекст-аналіз публікацій щодо правил відбору проб, підготовки зразків ґрунту та об'єктів навколишнього середовища до молекулярно-генетичних досліджень, основних біологічних властивостей *Bacillus anthracis*. Також проаналізовано 177 спалахів та 637 поодиноких випадків інфікованих тварин (ВРХ, ДРХ, свині, коні, дикі та хутрові, собаки) (3,59 тварини на один спалах). У 59,9% випадків було інфіковано велику рогату худобу, уражено 146 локацій, що становило 82,4% від усіх уражених місць за період дослідження. Випадки серед інших видів тварин коливалися в межах 0,02-4,4% від загальної кількості випадків, виявлених у 1-16 уражених місцях. Визначення стійкості різних ізолятів і штамів збудника сибірки до антибіотиків і дезінфекційних засобів було показано, що епізоотичні ізоляти *Bacillus anthracis* та вакцинні штами чутливі до більшості антибіотиків.

Реферат (англ)

The available reporting data due to anthrax of the State Service of Ukraine for Food Safety and Consumer Protection and the State Research Institute for Laboratory Diagnostics and Veterinary and Sanitary Expertise were analyzed. As well as literature sources were analyzed, which indicate that since 1994, Ukraine has been experiencing a stable trend towards a decrease in the number of anthrax outbreaks. However, military operations will have a negative impact on maintaining this stability in the future. There are 4,630 anthrax burial sites on the territory of our country. 80 of them are located directly in the combat zone in Donetsk region, 108 in Zaporizhia, 275 in Luhansk, 251 in Sumy, 338 in Kharkiv, 161 in Kherson, 336 in Chernihiv, 193 in Mykolaiv. Monitoring studies indicate a high prevalence rate of stationary anthrax hotspots in all regions where there have been or are ongoing hostilities. A context analysis of publications on sampling rules, preparation of soil samples and environmental objects for molecular genetic studies, and the main biological properties of *Bacillus anthracis* was conducted. 177 outbreaks and 637 single cases of infected animals (cattle, wild animals, pigs, horses, wild and fur animals, dogs) were also analyzed (3.59 animals per outbreak). In 59.9% of cases, cattle were infected, 146 locations were affected, which was 82.4% of all affected locations during the study period. Cases among other animal species ranged from 0.02–4.4% of the total number of cases detected in 1–16 affected locations. Determination of the resistance of various isolates and strains of the anthrax pathogen to antibiotics and disinfectants showed that epizootic isolates of *Bacillus anthracis* and vaccine strains are sensitive to most antibiotics.

Індекс УДК: 619:579.62, 619:616.9-036.22; 619:616.9, 619:616.98:579.852.11:615.371:001.53

Коди тематичних рубрик НТІ: 68.41.35, 68.41.53

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Методичні рекомендації щодо удосконалення системи діагностики сибірки у сферах диференційної та молекулярної діагностики

Назва продукції (англ): Methodological recommendations for improving the anthrax diagnostic system in the areas of differential and molecular diagnostics

Очікувані результати: Методичні документи

Галузь застосування: Для лабораторій ветеринарної медицини, фахівців бактеріологів, науковців

Опис продукції (укр): Методичні рекомендації регламентують правила відбору зразків ґрунту з метою проведення бактеріологічних та молекулярно-генетичних методів досліджень. Висвітлено правила біобезпеки при роботі з особливо небезпечними патогенами

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: 01.2025-06.2025

Виробник продукції: ДНКІБШМ

Споживачі продукції: лабораторії ветеринарної медицини, наукові установи

Перспективні ринки: Україна

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 46

Мова звіту: Українська

Умови поширення в Україні: Не заборонено

Умови передачі іншим країнам: Не заборонено

Кількість файлів у звіті: 1

9. **Заключні відомості**

Перелік осіб-виконавців

Дерев'янку Станіслав Васильович (к. б. н., старший науковий співробітник)

Дерябін Олег Миколайович

Пінчук Наталія Григорівна (к. вет. н., с.н.с.)

Керівник організації:

Тимошенко Андрій Володимирович (к. е. н.)

Керівники роботи:

Болотін Віталій Ігорович (к. вет. н., ст.н.с.)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.